

ÅRSBERETNING 2022

MILJØ

NØRREBRO

FREMTIDEN.NU

ÅRSBERETNING 2022

MILJØPUNKT NØRREBRO

På forsiden: 2022 var påvirket af problemer med kommunale byggerier. Her byggeriet af Diabetescenter i De Gamles By, hvor mindst tre vuggestuebørn gik ind på byggepladsen, da der ikke var hegnet ordentligt // eget billede.

Indhold

Beretning	3
Driftsstøtte for 2022	5
Aftale om aktivitetsstøtte	6
Indsatsområder	7
Indsatsområde 1: Sunde grønne byrum & renere luft (2022-23)	8
Indsatsområde 2- Klimatilpasning: Skybrud, grundvand & hedeølger (2022-23)	12
Indsatsområde 3: Ladegårds Å (2021-22)	16
Indsatsområde 4: Affald og Miljøkajak (2021-22)	21
Kontakt	25
Bestyrelsen	25

Beretning

Fonden blev stiftet den 29. april 2003 og har som eneste aktivitet Miljøpunkt Nørrebro's virke. Fonden har en bestyrelse med 8 medlemmer. Fonden har hjemsted i Københavns Kommune og har til formål at støtte og udvikle det lokale miljøarbejde på Nørrebro.

Fonden har i 2022 drevet Miljøpunkt Nørrebro på Korsgade 16, st., 2200 København N. Miljøpunkt Nørrebro har igangsat og afviklet aktiviteter på Nørrebro i overensstemmelse med Fondens vedtægter samt samarbejdsaftalerne med Nørrebro Lokaludvalg under Københavns Kommune. Fonden har fremsendt årsplan, succeskriterier, budget, m.v. til Nørrebro lokaludvalg jf. samarbejdsaftalen.

Danmark har underskrevet Agenda 21-charteret i FN og er derfor forpligtet til at udføre lokalt miljøarbejde. Forpligtelsen er indskrevet i Planloven og Københavns kommune udfører det lokale miljøarbejde gennem lokaludvalgene. Lokaludvalget på Nørrebro har lagt opgaven ud til Miljøpunkt Nørrebro. Københavns kommune har dermed gennem Nørrebro Lokaludvalg støttet Fonden med en driftsbevilling på i alt 719.989 kr. i 2022.

Derudover har Miljøpunkt Nørrebro puljebevillinger til aktiviteter i form af tilskud fra Nørrebro Lokaludvalg. Miljøpunkt Nørrebro og Lokaludvalget har en aftale om puljebevillinger på 600.000 kr. årligt (faste priser) til de i fællesskab aftalte indsatsområder.

- Sunde grønne byrum & renere luft
- Klimatilpasning: Skybrud, grundvand & hedeølger
- Ladegårdsåen
- Affald & Miljøkajak

Aftalen følger Københavns kommunes dagsorden om afbureaukratisering af det lokale miljøarbejde. Efter ledelsens opfattelse giver denne aftale gode resultater i forhold til Fondens formål, fordi der bruges få midler på administration og rapportering, hvilket efterlader flere midler og fleksibilitet til at lave indsatser, når behovet opstår (eksempler fra senere år er forurenende busser, Corona-aktiviteter og Tagensvejs udvidelse ind i De Gamles By), ligesom midlerne kan indgå som egenbetaling i pulje- og fondsansøgninger.

Der sættes mange eksterne midler af til vores projekter; fx til Ladegårds Å (13 mio.) og Nedgravede affaldsløsninger (6 mio.). Vi hjælper desuden også private med at søge puljer og på den måde giver vores arbejde værdi til mange flere på Nørrebro.

I 2022 har vi haft fokus på, at det lokale miljøarbejde har en plads i de store samfundsforandrende politiske dagsordener om forsyningsikkerhed, klimaforandringer og luftforurening, samtidig med at vi har drevet mere dagligdags aktiviteter i form af en miljøkajak på Søerne og indretning af affaldssystemer, bytterum og grønne byrum.

Miljøpunkt Nørrebro har været til stede i alle større såvel som lokale medier med nyhedsklip eller opinion.

I 2022 var vi medarrangør og stod vi for kajaker og maritimt udstyr til Den Grønne Ungdomsbevægelses store valgevent, som forløb over en uge på Søerne // eget foto

I de følgende kapitler kan du læse om vores aktiviteter og resultater af de indsatser der er aftalt med Nørrebro Lokaludvalg. Miljøpunkt Nørrebro laver dog også mange ekstra aktiviteter som, som ikke går ind under indsatserne og dermed ikke er beskrevet udførligt i denne årsrapport.

Vi skriver fx debatindlæg og høringsvar om bredere dagsordener, der styrker vores arbejde og støtter indirekte op om det lokale miljøarbejde. Inden for debat har vi i 2022 fx skrevet om CO₂-udledning fra byggeri sammen med Klimabevægelsen og Den Grønne Ungdomsbevægelse i Information og [Altinget](#).

Vores aktivitet omfatter også deltagelse i borgerfora, parkbrugerråd og diverse følgegrupper, som er uden for de aftalte indsatser. Miljøpunkt Nørrebro har også en del undervisning og rundvisningsaktivitet, som ikke fremgår under indsatserne, da vi ser det som en generel tværgående del af udviklingen af miljøarbejdet.

Driftsstøtte for 2022

Miljøpunktets opgaver i forhold til driftsstøtten

Miljøfondene har jf. aftalen om driftsstøtte (2011) en række opgaver i forbindelse med modtagelse af driftsstøtte fra lokaludvalget, herunder at der årligt udarbejdes årsberetning og regnskab for miljøarbejdet, for så vidt angår støttebeløbet.

Driftstilskuddet finansierer henholdsvis basisdriften af Miljøpunktet, herunder borgerkontakt samt udvikling af prioriterede miljøprojekter, der fastlægges mellem Miljøpunkt Nørrebro og Nørrebro Lokaludvalg.

Driftstilskuddet finansierer også en lang række aktiviteter, som ikke er en del af indsatserne, fx deltagelse i følgegrupper, parkbrugerråd og hørings svar mm. I år har vi fx skrevet hørings svar om biodiversitet og solcellehandlingsplan, som har ført til væsentlige ændringer i planerne.

Indtægtspost	2022
Driftsstøtte fra Nørrebro Lokaludvalg	733.597
I alt indtægter	733.597

Udgiftspost	2022
Lønoms kostninger	433.909
Husleje mm.	169.005
Kontorhold & administration	132.000
I alt udgifter	734.914

Aftale om aktivitetsstøtte

Ud over aftalen om driftsstøtte har Miljøpunkt Nørrebro før i tiden årligt søgt Lokaludvalgets pulje til at gennemføre de prioriterede aktiviteter og andre miljøprojekter jf. aftale om driftsstøtte (2011). Denne ordning gav administration for Lokaludvalget og usikkerhed for Miljøpunktet.

Derfor blev der i 2015 indgået en tillægsaftale om prioritering og tilskud til 2-årige indsatsområder, som skal give mindre administration og mere fleksibilitet og kvalitet i indsatserne:

Modellen

Miljøpunkt Nørrebro arbejder med fire temaer med 2 års varighed. Der aftales to temaer på dagsseminaret i oktober hvert år (i startåret 2015 aftales der fire temaer, 2 med 1 års varighed og to med 2 års varighed), så temaerne kører forskudt af hinanden to og to. Temaerne kan opprioriteres eller nedprioriteres løbende, hvis det er nødvendigt. Dette kræver dog enighed mellem Miljøpunkt Nørrebro og Nørrebro Lokaludvalg. Der afsættes et beløb på 150.000 kr. pr. tema pr. år.

Hvert år er der åbent for indmeldelse af temaer på Lokaludvalgets Byrum-, Miljø- og Trafik-arbejdsgruppemøde i september/oktober. Arbejdsgruppen drøfter de indkommende temaer og vælger et passende antal, som sendes videre til Miljøpunkt Nørrebro. Miljøpunkt laver en præsentation af de indmeldte temaer, samt de temaer som de selv mener er relevante på dagsseminaret. Herefter udvælges de to temaer, som Miljøpunkt skal arbejde med.

Miljøpunkt orienterer løbende Lokaludvalget om deres arbejde. Dette kan enten ske på et arbejdsgruppemøde eller på et Lokaludvalgsmøde.

Model:

1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år
tema 1		tema 1		tema 1	
tema 2		tema 2		tema 2	
tema 3	tema 3		tema 3		tema 3
tema 4	tema 4		tema 4		tema 4

Økonomisk ramme

150.000 kr. pr. tema. Med 4 temaer hvert år, så i alt 600.000 kr. pr. år.

Tidsplan

August/september – Temaer til Miljøpunkts arbejde indmeldes.

September/oktober- De indmeldte temaer drøftes på Byrum, Miljø og Trafikarbejdsgruppens møde, og der udvælges et passende antal temaer, der videreformidles til Miljøpunkt Nørrebro.

Oktober – Dagsseminar, hvor det aftales hvilke temaer Miljøpunktet arbejder med. Miljøpunkt Nørrebro fremlægger her de temaer som Lokaludvalget har meldt ind og de temaer, som de selv mener er relevante at arbejde med.

Indsatsområder

Nørrebro Lokaludvalg & Miljøpunkt Nørrebro har på fælles seminar i efteråret 2021 udpeget følgende indsatsområder for 2022:

2022	2023	2024	2025	2026	2027
Sunde grønne byrum & renere luft		Indsats 1		Indsats 1	
Klimatilpasning: Skybrud, stigende grundvand & hedeølger		Indsats 2		Indsats 2	
Ladegårds Å	Åbn Ladegårdsåen		Indsats 3		Indsats 3
Affald & Miljøkajak	Klimahandling!		Indsats 4		Indsats 4

Udpegning af indsatsområderne er sket efter samarbejdsaftale mellem Miljøpunkt Nørrebro og Nørrebro Lokaludvalg (2011) og model for fremtidigt samarbejde (2015), som det er vedtaget af Nørrebro Lokaludvalg.

Vi arbejder dynamisk med aktiviteterne, der løbende videreudvikles gennem perioden. Inden for en del af indsatserne går udviklingen hurtigt, mens andre måske ikke lever op til det forventede potentiale i enkelte år. Den 2-årige projekthorisont gør det nemmere at tilpasse indsatsernes hastighed og omfang.

Jf. samarbejdsaftalen skal Miljøpunkt løbende orientere lokaludvalget om væsentlige ændringer i forudsætninger og ved enighed kan de enkelte indsatsområder omprioriteres. Det kan fx være relevant ifm. epidemier som fører til nedlukning af samfundet eller pludseligt opståede lokale muligheder eller kriser, som lukning af ByOasen eller afsløring af meget forurenende busser.

En del af vores aktiviteter i forbindelse med indsatserne er fælles for alle indsatserne eller ligger uden for indsatserne og vil derfor ikke være beskrevet som aktiviteter under de enkelte indsats. Det gælder fx vores samarbejde og vejledning af studerende og egentlig undervisning eller rundvisninger, som vi laver mange af hvert år.

Under de enkelte indsatsområder vil det fremgå, hvilke hørings svar og større notater Miljøpunkt har skrevet under indsatserne.

På følgende sider er en beskrivelse af gennemførte aktiviteter, status i forhold til opfyldelse af årsplanens mål og succeskriterier, samt øvrige aktiviteter, der er blevet aftalt med Nørrebro Lokaludvalg jf. samarbejdsaftalen (2011).

Indsatsområde 1: Sunde grønne byrum & renere luft (2022-23)

Skitse til 'Grøn Jagtvej' fra mobilitetsanalyserne i Københavns Kommune. Jagtvej ses som busgade med udvidede cykelstier og fortov. Der kan tillades elbiler midlertidigt for at fremme elektrificering. Jagtvej er kraftigt forurenet og har mange skoler og institutioner og er desuden udpeget som 'supercykelsti'. Der er netop åbnet en metro under Jagtvej. I stedet for Jagtvej er Stefansgade blevet udpeget til grøn trafikvej.

Baggrund og status

De officielle tal for luftforurening fra Århus Universitet (DCE) og Miljøstyrelsen afspejler dårligt lokal forurening og derfor er debatten om luftforurening fortsat fordrejet. Det er stadig helt normalt, at politikere tror og siger, at stort set al luftforureningen kommer fra udlandet og at vi ikke rigtigt kan gøre noget ved det.

Fastholdelsen af det forkerte narrativ om luftforurening skyldes sandsynligvis dels påvirkning fra lobbygrupper som FDM og dels at Århus Universitet har så store økonomiske interesser i arbejdet for Miljøstyrelsen, at de ikke reelt kan agere som et uvildigt og sagligt universitet (det har vi fx også set med Landbrugspakken og Oksekødsrapporten fra Århus Universitet).

Vores synspunkt får stadig mere opbakning fra [Københavns ekspertpanel om luftforurening](#), som Miljøpunktet har fået idéen til og fået sat penge af til. Det er et ekspertpanel med deltagelse fra alle universiteter og det har betydeligt bedre blik for, at forureningen i vidt omfang er lokal (se ovenstående graf).

Ekspertpanelet peger på, at luftforureningen er undervurderet lokalt og at de årlige dødsfald og sygdomstilfælde kan være langt højere.

Det er en stor strategisk sejr, at vi har fået et ekspertpanel med en langt bredere repræsentation af både universiteter, patientforeninger og Rådet for Grøn Omstilling, som vi altid har samarbejdet med. Det vil nu være afgørende, at anbefalinger fra ekspertpanelet bliver til konkrete tiltag.

Der er vedtaget en stramning af Miljøzonenloven for ældre dieselmotorer, der træder i kraft i 2023. Den tidligere regering fremsatte lovforslag om 0-emissionszoner, men desværre nåede folketingsvalget at blive udskrevet, for lovforslaget blev endeligt vedtaget. Det er uklart, om den nye regering går ind for 0-emissionszoner.

Nørrebro har kun 7 m² grønt per indbygger. Det laveste i København. Der bygges fortsat i de grønne områder, men der er tegn på, at udviklingen bremser op og at man går over mod i stedet at bebygge områder, hvor der i forvejen er befastet eller bygget. Det kan man fx se i De Gamles By, hvor man nedriver gamle bygninger for at give plads til nye, i stedet for som tidligere at inddrage grønne områder.

Der er også tiltag til flere grønne og sunde veje, men reelt er der sket meget på området siden lukningen af Nørrebrogade. Sandsynligvis skyldes det en manglende politisk vilje og manglende implementeringskraft i forvaltningen, som samlet set betyder, at der ikke ses en udvikling.

Der tabes fortsat store og værdifulde træer i bydelen. Dels arbejder man med et ekstremt forsigtighedsprincip ift. risikotræer mm., som betyder at Assistenten taber mange gamle træer. Og dels fører vejgenopretningsprojekter til, at træerne de-facto fældes, selv om meningen egentlig er, at man skal bevare dem og give dem bedre forhold (fx Jagtvej).

Formål (fra årsplanen)

Indsatsområde skal sikre at vi følger op på det der bliver lovet i valgkampen om grønne områder/veje og generelt skaber oplysning og engagement blandt beboere og medierne omkring vores største miljøbetingede sundhedsproblem og samfundsøkonomiske udgift (ca. 6 mia. om året i KBH alene fra diesel).

Høringssvar

Høringssvar om Stefansgade grøn trafikvej samt diverse udkast til opfølgning om måling af luftforurening, notat om Grønne Bylivsgader (som førte til at forvaltningen lavede ordningen om), udkast til skrivelse om Jagtvej fodgængerfelt, deltagelse i Parkbrugerråd for Fælledparken, høringssvar om Miljøzoner.

Aktiviteter

- Miljøpunktet har været en af hovedkræfterne i aktionen for at stoppe at, at en grøn fællesgård inde bag Jagtvej 101 (ejet af Kereby) blev omdannet til parkeringspladser. Sammen med beboerne og NLU fik vi dokumenteret overtrædelser og sået så meget tvivl om planerne, at politikerne har besluttet at nedlægge §14 forbud og udfærdige en ny lokalplan uden parkeringspladserne. Det er en principiel og vigtig sejr, som kan have indflydelse på kommende sager om parkering i de fælles grønne gårde.

Billede fra gården bag Jagtvej, som er en fællesgård med en stor almennyttig afdeling og en enkelt opgang ejet af Kereby, der ville oprette parkering i store dele af gården, hvor der bla. også er en dagsinstitution // eget billede

- Vi har været med til sammen med lokale borgere og lokaludvalget at stoppe planerne om at åbne Stengade for gennemkørende trafik. Sagen endte med, Stefansgade i stedet bliver lukket for forurenende trafik. Vi foreslog i den sammenhæng tre punkter til forvaltningen:
 - o At luftforurening før og efter måles.
 - o At Sund & Bælts mobile nummerpladescanner blev sat til at håndhæve forbuddet (eftersom de allerede har denne funktion, i forventning om, at der indføres en lov om 0-emissionszoner).
 - o At forurenende knallerter også forbydes.

Desværre er ingen af vores forslag blevet taget med i projektet, hvorfor vi desværre forventer, at projektet kan blive en fiasko.

- Vi har udarbejdet et forslag om at luftforureningsniveauer skulle fremgå af boligannoncer. Forslaget blev lanceret i Politiken.
- Miljøpunkt Nørrebro har understøttet flere ansøgninger til grønne bylivsgader. Vi får også løbende henvendelser om fx mere cykelparkering eller grønnere gader, som vi handler på. Fx fra Det Fri Gymnasium og Murergården.
- Miljøpunkt Nørrebro er koordinator på et trafikforum med en række andre grønne organisationer her i København. I stedet for blot at fokusere på trafik, knytter vores samarbejde an til tre forbundne temaer; *klima, trængsel og sundhed*, som også er blevet forummets navn.

Forummet skal gennem afholdelse af arrangementer og fælles høringsvar mm., bidrage til at Danmark og Københavns kommune kan leve op til de vedtagne renlufts- og klimaplaner.

Vores partnere er foruden de andre miljøpunkter; Rådet for Grøn Omstilling, JaJa Arkitekter, IDA (Ingeniørforeningen), Dansk Cyklistforbund København og LetsGo delebiler.

- Deltagelse i Bilfri Søndag med både affaldsindsamling fra kajak og oplysning om Trafikplan Indre Nørrebro.
- Vi har foretaget forskellige af luftforurenings-målinger, hvor vi har ment at det kunne gøre os klogere på forureningsbilledet og gøre politikere opmærksomme på problemet med luftforurening, fx på Jagtvej.
- Trafikplan Indre Nørrebro, Korsgade og Rantzausgade er ramt af store forsinkelser på grund af mange forskellige forhold og dårlig planlægning. Vi følger fortsat planerne i hurtigrupper med henblik på at det bliver som lovet og at de fleste midler ikke forsvinder i administration og omprojektering.

Indsatsområde 2 - Klimatilpasning: Skybrud, grundvand & hedeølger (2022-23)

På felttur for at finde Lersøkilden langs den nedgravede Lygte Å på grænsen mellem Nørrebro og Bispebjerg, med repræsentanter for Nørrebro, Bispebjerg, Københavns kommune og HOFOR. // eget billede

Baggrund

Klimaforandringerne påvirker allerede København direkte og indirekte i forbindelse med indretning af byen og store anlægsarbejder.

Skybrudssikring bliver forventeligt det mest indgribende i byrummet i de næste 20 år. Vi kan forvente påbud til ejendomme/gårdlaug, kommunal overtagelse af private veje og arealer, samt omfattende anlægsarbejder på de offentlige arealer.

Indtil nu er der meget blandede resultater med planerne og et grundlæggende spørgsmål er, om København vælger grønne overfladeløsninger eller de dyrere kloakrør. Politisk er det besluttet at gennemføre en grøn skybrudsplan, men reelt bliver traditionelle løsninger oftere fremherskende.

Efter tørke- & hedeølgen i 2020 og i sommeren 2018, der medførte en overdødelighed på 250 personer, er vand også i spil som en ressource til at modvirke varmeø-effekten (ophobning af varme i bygninger og asfalt i tætte omkransede bydele) og til at holde bytræerne i live.

Vandet kan muligvis tilvejebringes fra det stigende grundvand, som i dag drænes til kloak.

Formål (fra årsplanen)

At udvikle og udbrede bæredygtige helhedsløsninger til håndtering af klimaforandringer og vandets kredsløb i byen. Et eksempel på dette kunne være lokal udnyttelse af vandressourcen (grundvand og regn) i overfladeløsninger, som på en gang kan bidrage til nedkøling af byen under hedebløge, aflede kraftig regn og sikre et passende grundvandsspejl.

Hørings svar

Hørings svar til Projektpakke 2023 for klimatilpasnings- og skybrudsprojekter, Hørings svar til Fællesregulativ for Harrestrup Å, Høring af forslag til projekttillæg 2022 til Spildevandsplan 2018, Indstilling om Korsgade-delen af skybrudsprojektet Nørrebrosjælen (den anden del er Hans Tavsens Park), inklusiv hele problematikken om saltning.

Status

Miljøpunkt Nørrebro ser fortsat, at de fleste grønne skybrudsprojekter falder helt eller delvist fra. Der er et meget stort gab mellem det København har vedtaget politisk (og brander sig på i udlandet), og det der foreløbigt sker i virkeligheden. Årsagen til gabet er en blanding af politisk nedprioritering (der bliver ikke sat penge af i budget eller anlægsloftet stopper projekter), regulatoriske udfordringer (flere forvaltninger og myndigheder, der ikke arbejder i samme retning eller modarbejder hinanden), manglende tværfaglige kompetencer og kvalitet hos rådgivere og tekniske/miljøfaglige udfordringer.

Dette er nu også erkendt af forvaltningen, som er startet forfra med en ny struktur og nye masterplaner for vandoplandene. Et nyligt eksempel på dårlig planlægning i de tidlige faser er Hans Tavsens Park og Rantzauasgade.

En bekymring går også på, at der ikke bliver lavet skybrudsprojekter i gårdene, fordi det er for uigennemsigtigt og vanskeligt at gå til. Kommunen har ikke pt. en indsats til at oplyse om de kommende krav om afkobling og man forventer derfor en *top down*-implementering af planen med brug af påbud, som vil have væsentlige økonomiske omkostninger for borgerne.

Det mest sandsynlige udfald for skybrudsplanerne er, at kommunen skifter strategi og at en større del af byen skal have en egentlig separat-kloakering under jorden i stedet for de grønne overfladeløsninger. Det vil koste mange milliarder kr. for forbrugerne, udlede store mængder CO₂ og ikke give en kvalitet i hverdagen for byen.

Senest i 2020 viste en anden klimatilpasningsudfordring sig; tørke og hedebløge. Søerne var næsten tømte for vand en stor del af året. Varmeø-effekten (Urban Heat Island) betyder, at tæt bebyggede områder som Nørrebro kan blive 12 grader varmere, end områder lige uden for København (KU, 2010), hvilket fører til kraftigt ubehag og øget dødelighed (overdødeligheden var i

2018 på 250 personer på landsplan). Nørrebro er hårdt ramt af denne effekt, da vi er en omkranset og tæt bebygget bydel med meget lidt vandspejl og grønne områder.

Der er pt. ikke en sammenhængende og tilstrækkelig indsats til at sikre tilstrækkeligt vand på Nørrebro under fremtidens tørke og hedeølger. I 2018 blev der indført vandingsforbud. Manglen på vand er et problem, da afdampning af vand er med til at nedkøle byen under hedeølger, og fordi vand er nødvendigt til trævanding, hvis træerne skal overleve længerevarende tørke. Hvis træerne dør, vil det forværre varmeø-effekten, da trædække giver skygge og nedkøling ved afdampning fra trækronerne (hvis træerne er vandet tilstrækkeligt).

Miljøpunktet har foretaget en kortlægning af alternative vandressourcer, inkl. stigende grundvand, med input fra mange borgere og aktører og en stor [rapport](#) om perspektiverne. Vi forsøger nu at tænke bæredygtigt vandkredsløb ind i de projekter vi deltager i, dvs. både regnvand, skybrud, nedsivning, grundvand, ferskvandssystemet osv.

Vi udarbejdede sammen med Østerbro Miljøpunkt et større hørings svar til Kommuneplanen om det stigende grundvand som mulig ressource for byen, som betød at grundvand blev taget op som selvstændigt punkt i Teknik & Miljøudvalget.

Stigende grundvand er også blevet optaget som en af statens fire klimatilpasningsindsatser.

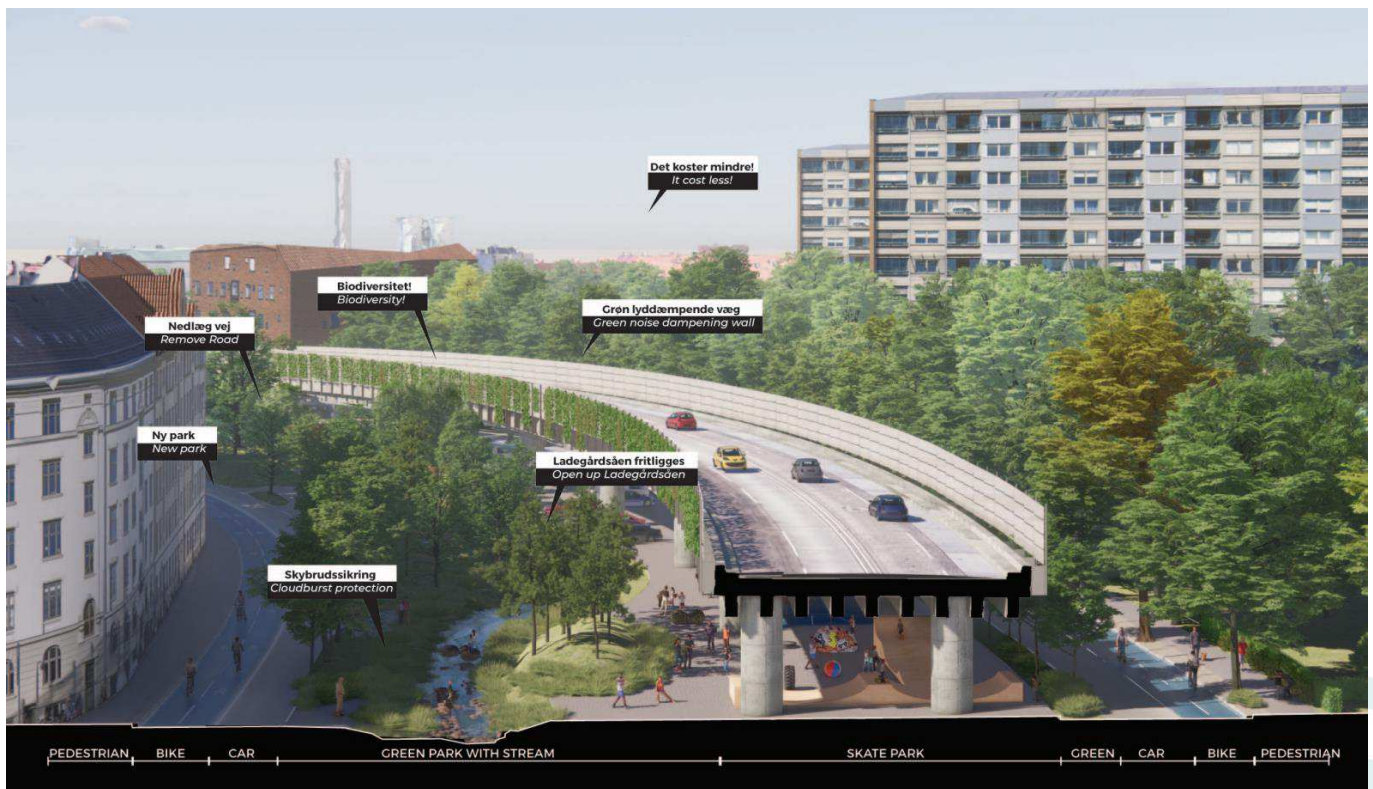
Aktiviteter og resultater

- Vi har fået sat midler af til Lersøkilden i samarbejde med lokaludvalgene. Lersøkilden kan opfylde lokale behov for vand i Lersøparken, samt sikre mere vandføring i Ladegårdsåen og tilstrækkeligt vand til Søerne, når der er tørke (sammen med et rensningsanlæg ved Ladegårdsåen, som vi også har fået sat penge af til, se indsats 4).
- Vi har deltaget i Københavns Kommunes arbejde med grundvand og grundvandsbeskyttelse. Indsatsen fra forvaltningen virker bagudrettet og ikke egnet til at håndtere problemer med fx saltning (det er en anden afdeling) og stigende grundvand (for abstrakt pt).
- Deltagelse i følgegrupper/hurtiggrupper om Hans Tavsens Park/Korsgade m.fl. Vi deltager også i Sct. Jørgens Sø-Åboulevard følgegruppen og vi har formuleret en 'borgernes masterplan' på baggrund af lokaludvalgets ønsker med åben Ladegårds Å mm., som har fået tilslutning fra Søfrontsgruppen og DN København. Det har resulteret i, at hele masterplanen for Åboulevard er sat på pause, mens vi venter på at Ladegårdsåen vedtages.
- Vi har indgået et samarbejde med KAB Byggeri, AKB Lundtoftegade, Københavns Universitet og Teknologisk Institut om at skabe et nyt klimakvarter omkring Bispeengen og Ladegårdsåen, hvor vi skaber bæredygtige vandløsninger, som går på tværs af privat (AKB) og offentligt (Bispeengen). Vi er i gang med at søge penge til dette projekt hos en større fond.

- Der har derudover været en del løbende sager om skybrudsprojekter på offentligt areal, som vi har skullet opklare og lokalt skal have en holdning til. Vi har haft fokus på at sikre, at de skybrudsoverfladeløsninger, der er i proces på Nørrebro, følger de lokale ønsker.
- Kommunen har desværre fortsat ikke afsat midler til lokal formidling af muligheder for afkobling af regnvand fra kloak, trods en anerkendelse i forvaltningen af, at denne indsats mangler. Miljøpunkt forsøger at vejlede gårdlaug, der henvender sig om LAR-løsninger. Det er dog fortsat besværligt, unødigt dyrt og utilgængeligt for gårdlaug at gå i gang med.

Indsatsområde 3: Ladegårds Å (2021-22)

Forslaget om en hurtig halv nedrivning af Bispeengbuen // Tegnestuen BIG for Lokaludvalget og Miljøpunkt Nørrebro

Baggrund

Ladegårdsåen er en å, der løber fra Bispeengbuen og under Københavns gader og munder ud i Peblingesøen. Den er ukendt for de fleste, da den fra 1896 til 1969 blev rørlagt. I dag løber åen under Åboulevard og Ågade, der har taget navn herefter. Vandet i Ladegårdsåen kommer fra Utterslev Mose og Emdrup Sø og ender i Søerne, hvorigennem det løber i rør til Østre Anlæg og Kastellet, for at ende i Øresund.

Miljøpunkt Nørrebro har lanceret borgerinitiativet Åbn Åen, som sammen med Lokaludvalget har arbejdet for at genåbne åen siden 2012 og der er stadig mere opbakning hertil.

Formål (fra årsplanen)

At fremme åbning af Ladegårdsåen, samt nedrivning af Bispeengbuen og evt. tunnelering af vejen, samt sikre, at nedrivning af Bispeengbuen bliver etape 1 af en ambitiøs Ladegårds Å-løsning.

Status

Staten, København og Frederiksberg Kommune har i første omgang besluttet at arbejde for at nedrive den ene vejbro af Bispeengbuen for at give plads til et stykke af Ladegårdsåen.

Fordelene er:

- Handling: Løsningen kan sættes i gang hurtigere
- Klima: Der skal ikke laves CO2-tung betontunnel som erstatning.

- Besparelse: Det koster mindre at nedrive halvdelen af Bispeengbuen end det gør at levetidsforlænge Bispeengbuen.
- Skybrud: Bispeengen kan nå at indgå i skybrudssikring og dermed minimere behovet ændringer i Sct. Jørgens Sø, hvor vandet ellers skal ledes til gennem store skybrudstunneller.
- Flexibilitet: Løsningen forhindrer ikke andre løsninger, men skal ses som en første etape, der giver en stor å-park her og nu. Politikerne vil have god tid til at beslutte, hvad der skal ske med den tilbageværende Bispeengbue, når staten efter planen skal levetidsforlænge denne om 10 år. Skal den begrønnes, overdækkes med solceller, erstattes med tunnel og byudvikling eller noget helt andet?
- Imødekommer lokale aktiviteter: Projektet imødekommer de aktiviteter, der er under buen i dag, som fx Bas Under Buen og Urban 13, som kan inviteres med ind i omdannelsesprocessen, sammen med alle beboerne.

Der er afsat 10 mio. kr. fra Staten og ca. 2 mio. fra kommunerne. Forundersøgelserne er færdige i 2023, hvorefter Staten og kommunerne skal aftale næste skridt.

Vejdirektoratet og Staten er ejer af Bispeengbuen og området under Bispeengbuen. Staten har udsendt hovedreovering af Bispeengbuen i 10 år – til gengæld er udgiften til levetidsforlængelsen steget (ca. 250 mio. kr.). De penge kan overføres til et nedrivningsprojekt, har to på hinanden følgende transportministre bekræftet (Ole Birk Olesen og Benny Engelbrecht).

Det bliver helt centralt i forhandlingerne med staten, at borgerne og de to kommuner står sammen om de store linjer i projektet.

Det virker som om, at der nu er en forståelse i forvaltningen omkring, at ophavet til projektet er lokalt og at vi skal have indflydelse. Vi ser derfor at åbning af Ladegårdsåen har fået en fremtrædende plads i projektscenarierne, samt at vores notater om optimering af forbindelser i hver ende af buen er taget med i forslagene. Vi vil fortsat arbejde på at få åbnet hele åen.

En å-park på hele Åboulevarden blev indskrevet i Kommuneplanen, efter at 11.000 borgere havde ønsket det i høringssvar (2/3 af alle høringssvar til planen). Vi har med denne indsats fået sat 5 mio. kr. af til det helt store scenarie med åbning af hele Ladegårdsåen og genskabelse af 'Den Grønne Boulevard' fra Bispeengen til Amager. Det analysearbejde er i gang.

Aktiviteter & resultater

Miljøpunktet har overordnet arbejdet videre på, at de forskellige aktører og interessenter arbejder konstruktivt med projektet ud fra de lokale ønsker.

Vi deltager i de igangsatte forundersøgelser, som foregår i de to kommuners forvaltninger sammen med eksterne eksperter og rådgivere. Rådgiverne har bekræftet vores arbejde med trafikkapacitet

såvel som med de rent konstruktive løsninger til at fjerne halvdelen af Bispeengbuen på en hurtig og relativt billig måde. Senest har også Vejdirektoratet, som er kommet på projektet senere, bekræftet vores forslag.

Vi har i 2022 fået indskrevet Lygte Å og Ågadeparken i indstillingen, som politikerne vedtog at arbejde videre med. Alligevel har forvaltningen ikke fået arbejdet tilstrækkeligt med det, da det er uden for rådgiverens projektområde. Det betyder, at åen bliver meget kort og er en alvorlig udfordring for både de tekniske muligheder og for fortællingen om en sammenhængende å gennem byen.

Visionsoplægget

Bispeengbuen Fase 2 - Ideoplæg

Her ses rådgiverens forslag (mørkeblå) og vores forslag til udstrækning af åens etape 1 // III. Vandkunsten

Vi har i 2022 fået sat penge af til forundersøgelse af et rensningsanlæg ved Ladegårdsåen (og til Lersøkilden, se indsats 3). Det er en meget vigtig brik i at sikre nok rent vand til åen og til Søerne i fremtidens tørre og varme klima.

Vi deltager i Kvarterpaneler, interne og offentlige høringer, samt faglige møder med

forvaltningspersoner fra forskellige afdelinger.

I 2022 var vi også vært for et valgmøde med tilhørende cykeltur om åbning af Ladegårdsåen. Vi har også fra Åbn Åen været ude og holde oplæg for politikerne fra de to kommuner om visionen om at åbne Københavns åer.

Pressearbejde: Har ført til flere artikler i nationale og lokale medier. Både i forbindelse med forundersøgelser og den løbende politiske proces. Det nye medie TV2 Kosmopol har vi fået et godt forhold til og det er blevet til flere indslag.

Miljøpunkt Nørrebro arbejder desuden fortsat for, at forsyninger og forvaltning ikke skal foregribe en politisk beslutning om Bispeengbuen ved at planlægge store investeringer i området, som vil forhindre Bispeeng-projektet eller en åbning af Ladegårds Å:

- Sct. Jørgens Sø-skybrudstunnellen er nu sat i bero, mens man afventer beslutning om Bispeengen. En skybrudstunnel koster mellem 900 og 1.400 mio. kr., til Søerne eller Havnen. Vi deltager i en følgegruppe for skybrudsprojekterne for Åboulevard og Sct. Jørgens Sø, hvor vi har lavet en borgeralliance med bl.a. Søfrontsgruppen og DN København.
- Vending af Grøndals Å er pt. droppet og afkoblet fra skybrudsprojektet. Vending af Grøndals Å ville have taget vandet fra Søerne og Ladegårds Å. Vi prøver nu i stedet at se på, om vandet fra Grøndalsparken kan ledes ind til rensningsanlægget ved Ladegårdsåen, så der kommer mere vand til byen.
- Vi forsøger at sikre, at Lygte Å ikke forhindres af planerne om at opgradere en legeplads i Lygte Å-parken/Lundtofteparken.

Hørings svar/notater

Vi skriver løbende notater og kommentarer til forundersøgelserne af alle dele af projektet – det vil sige pt. tre forskellige forundersøgelser. Herudover skriver vi udkast til indstillinger for Lokaludvalget, fx dette år om Lygte Å.

Indsatsområde 4: Affald og Miljøkajak (2021-22)

CPH Business Blågård samler affald sammen med Miljøpunktet // eget billede

Baggrund

Klimaloven og EU's direktiv om cirkulær økonomi øger tempoet i bevægelsen mod det affaldsfrie samfund. Affaldsforliget på Christiansborg juni 2020 vil pålægge danskerne at kildesortere 10 forskellige materialer.

I Københavns Kommune er målet 70% affaldssortering i 2024. Dette betyder konkret flere fraktioner i gården, som der flere steder ikke er plads til, når der også skal være plads til cykler og ophold.

Københavns Kommunen besluttede i 2019 en ny Affaldsplan (RAP 24). Et af hovedpunkterne var udrulningen af offentlige sorteringspunkter til det offentlige affald på gader og parker.

Mange beboere er fortsat utilfredse med at søerne er fyldt med affald og at svanerne laver skraldereder og fugle kvæles i plastik i Søerne. Det viser de seneste års tilbagevendende historier om skrald i Søerne.

Formål (fra årsplanen)

Begrænse ressourceforbruget og Co2-udledningen, så den grønne omstilling gøres hurtigere og billigere end ellers. Affaldssortering skal være nemt, synligt og socialt prestigøst, hvis det skal blive en succes.

Vi skal dels ud i gårdene og hjælpe med at opgradere affaldssorteringen og så skal vi have en miljøkajak, hvor oprydning og sortering gøres maritimt, sjovt og socialt.

Høringsvar

Vi har indsendt en plan i to dele til forvaltningen, der foreslår placeringer af sorteringspunkterne på Nørrebro (kaldet en 'bydelsplan', som ikke skal forveksles med lokaludvalgets bydelsplan).

I 2022 sendte vi høringsvar til Kommunens udkast til bydelsplan for sorteringsløsninger efter en omfattende dialog med borgerne, hvor vi udfærdigede en samlet liste med forslag fra interesserede ejendomme.

Status & aktiviteter

Indsatsområdet stopper efter 2022. Vi har dog haft succes med at fortsætte arbejdet med offentlige sorteringspunkter med betaling fra Københavns Kommune. Det skyldes den erfaring og den udvikling, vi har lavet under denne indsats frem til 2022.

Vi glæder os også over, at vi nu begynder at få elektriske skraldebiler. Det har vi som de første foreslået sammen med lokaludvalget (efter en borgerpanelundersøgelse om støj). Det giver en mærkbar forbedring for klima og arbejdsmiljø, samt mindre luftforurening og støj.

Vores affaldskajak på Peblinge Sø har været meget aktiv og har indgået i forskellige events over året. De frivillige indsamlede 357.2 kilo affald fra Peblinge Sø, plus nogle større genstande, som ikke kunne vejes.

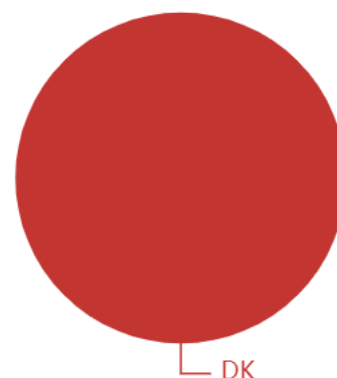
Det har været tydeligt, ved visuel vurdering fra Dronning Louises Bro til hver side, at Peblinge Sø har været markant renere end Sortedam Sø.

Vi deltog i Bilfri Søndag med både affaldsindsamling fra kajak og oplysning om Trafikplan Indre Nørrebro.

I september deltog vi i fælles affalds-event med Plastic Change sammen med en stor gruppe fra CPH Business Blågård som lokal partner. Eventet var del af den årlige globale undersøgelse, der sætter fokus på hvilke firmaer, der dominerer affald spredt

357.2 kg Collected

By Location

på gaden og i naturen. I Peblinge søen er det ølmærker, ikke mindst Carlsberg, som dominerer. Kajakkerne og vi har også indgået i et stort valgevent sammen Den Grønne Ungdomsbevægelse med alle partierne.

Forvaltningen i Københavns Kommune, Nørrebro Lokaludvalg og Miljøpunkt Nørrebro har i fællesskab udarbejdet en Bydelsplan for placering af offentlige sorteringspunkter på Nørrebro.

Der kom næsten 1.000 borgerhenvendelser fra byens borgere og foreninger, ud af samlet set 4.000 i Hele København. Der blev afholdt et velbesøgt borgermøde 31. maj 2022 på Nørre alle.

Nørrebro Bydelsplan for sorteringspunkter blev godkendt i Teknik- og Miljøudvalget 29. august 2022. Af byens 750 sorteringspunkter blev det besluttet at placere 59 på Nørrebro.

Vi har i hele perioden arbejdet målrettet for, at de offentlige sorteringspunkter og det private affald skulle afleveres i ét fælles anlæg med nedgravede beholdere på offentlig vej. Dette vil være mere effektivt, give færre kørsler og mere plads i gårdene.

Dette skulle op i Teknik- og Miljøudvalget (TMU) hele to gange før det Lykkedes, da forvaltningen var meget skeptisk omkring det. Det har resulteret i to politiske beslutninger, hvor TMU pålagde forvaltningen at finde løsninger for de private "i synergi med" sorteringspunkterne. I samme beslutning blev forvaltningen også pålagt at optage miljøpunkterne som dialogpartner.

Den 15. december 2022 stod det klart, at vi havde fået bevilget 6,2 mio. kr. til at lave et forsøg på Nørrebro. Helt konkret skal der laves tre nedgravede anlæg som pilotprojekt.

Vi har gennemgået otte forskellige placeringer og sendt til prioritering i Lokalvalget, hvor de blev vedtaget d. 30. januar 2023. Hvad angår partnerskaberne har vi samtidig holdt en tæt kontakt til fire ejendomme/gårdlaug, som allerede har besluttet sig for nedgravede beholdere. Derudover har vi orienteret alle vores affaldskontakter om sorteringspunkt-projektet og mulighederne heri.

Samtidig laver vi kommunikation om positive bæredygtige historier, fx 'Tak for dit bidrag'-kampagnen, 'den gyldne termostat' og at man som forbruger kan gøre noget godt for miljø og spare penge. De borgernære historier har vi skrevet om i vores faste klumme i NørrebroLIV.

Vi kommunikerer om at tage det bæredygtige valg og samtidig påpeger vi, at det bæredygtige valg ofte sparer penge og dermed er med til at holde udgiften til at bo på Nørrebro nede. Et godt eksempel på dette er direkte genbrug fra borger til borger, uden at der mellemmænd og penge involveret. Her har alle lige adgang til nogle rigtig gode ting.

Her ses vores nye byttestation, som vi har sat op i Wesselsgade ved siden af den nedgravede affaldsstation // eget foto

Kontakt

Centerleder:

Anders Jørn Jensen
Miljøpunkt Nørrebro
Korsgade 16
2200 N

T +45 22555303

M ag21.andersj@gmail.com

miljoe-noerrebro.dk

www.facebook.com/MiljopunktNørrebro

Bestyrelsen

Bestyrelsesformand:

Jan Andersen
Blågårdsgade 14 2 tv.
2200 København N.
T +45 28773396
M jan@mijl.dk

Næstformand:

Jesper Langebæk

Bestyrelsesmedlemmer:

Marcus Vesterager
Per Grønne Jørgensen
Erik H. Jørgensen
Marina Bergen Jensen
Sebastian R. Eskerod
Oliver Dalgaard

Bagsidebillede Bæredygtigt modeshow med genbrugstøj under Bispeengbuen // eget foto

Årsberetning 2022

Miljøpunkt Nørrebro
Korsgade 16
2200 Nørrebro

Eget foto